

Nya aktörer inom arbetsmarknadspolitiken

Hur väl lyckas de och till vilken kostnad?

Forskningsrapport 2014/4

Jonas Karlsson, Ryszard Szulkin, Clara Lindblom & Magnus Bygren

Nya aktörer inom arbetsmarknadspolitiken:
Hur väl lyckas de och till vilken kostnad?

*Nya aktörer inom
arbetsmarknadspolitiken:
Hur väl lyckas de
och till vilken kostnad?*

Jonas Karlsson, Ryszard Szulkin,
Clara Lindblom och Magnus Bygren

*Institutet för Framtidsstudier
Forskningsrapport 2014/4
Stockholm 2014*

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

TIA

TEMAGRUPPEN
INTEGRATION I
ARBETSLIVET

Institutet för Framtidsstudier är en självständig forskningsstiftelse finansierad genom bidrag från statsbudgeten och via externa forskningsanslag. Institutet bedriver tvärvetenskaplig forskning kring framtidsfrågor och verkar för en offentlig framtidsdebatt genom publikationer, seminarier och konferenser.

© Institutet för Framtidsstudier 2014

ISBN 978-91-85619-99-3

Grafisk form: Jenny Marchi/PS Communication

Tryck: Elanders, 2014

Distribution: Institutet för Framtidsstudier

Innehåll

Inledning	8
<i>Europeiska Socialfonden i Sverige</i>	8
<i>Kompletterande aktörer</i>	8
<i>Rapportens innehåll</i>	9
Nya aktörer inom arbetsmarknadspolitiken	12
<i>Upphandling av kompletterande aktörer</i>	13
<i>Olika finansieringsmodeller</i>	14
<i>Innehåll i verksamheten</i>	15
<i>Tidigare forskningsresultat</i>	16
Data och metoder	20
<i>Uppgifter om deltagare</i>	20
<i>Beräkning av kostnader</i>	21
Resultat	24
<i>En jämförelse mellan tre aktörer – sannolikheten att få arbete</i>	24
<i>Fördjupad jämförelse mellan ESF och KA – sannolikheten att få arbete</i>	30
Kostnader	34
<i>Skillnad i kostnader för UGA mellan ESF och KA</i>	36
<i>Skillnad i kostnader för JOB mellan ESF och KA</i>	36
<i>Kostnad per extra arbete skapat av ESF i förhållande till KA</i>	36
Slutsatser	42
Referenser	46
Appendix	50

Kapitel 1

Inledning

Inledning

Europeiska Socialfonden i Sverige

Under perioden 2007–2013 har Sverige tilldelats 6,2 miljarder kronor från Europeiska Socialfonden. Den socialfondsfinansierade verksamheten är uppdelad i två programområden. Det första syftar till att främja kompetensutveckling bland redan sysselsatta för att minska risken för framtida arbetslöshet. Inom det andra programområdet ska fonden finansiera projekt som arbetar för att öka sysselsättningschanserna för individer som står långt ifrån arbetsmarknaden, och här ska åtgärder för att underlätta utrikesföddas integration i arbetslivet och ungas etablering på arbetsmarknaden särskilt prioriteras. Syftet är att deltagarna i projekten ska erhålla individuellt stöd för att träda in och stanna kvar på arbetsmarknaden, samtidigt som deras möjlighet att förvärvsarbeta utifrån de egna förutsättningarna ska vidgas (ESF, 2007; 2011).

Kompletterande aktörer

Arbetsmarknadspolitiken har under de senaste åren genomgått stora reformer även av annan karaktär. Sedan 2007 har möjligheterna för privata aktörer att delta i genomförandet av arbetsmarknadspolitiken förstärkts väsentligt. Arbetsförmedlingen (AF) fick då i uppdrag av regeringen att använda sig av kompletterande arbetsförmedlingar, senare kallade kompletterande aktörer (KA) i syfte att ge de arbetslösa mer individuellt anpassade tjänster och kortad arbetslöshetstid.¹ 2007 genomfördes därför en upphandling av tjänsterna inom ramen för det nya programmet Jobb- och utvecklingsgarantin (JOB). 2008 kompletteras JOB med ett särskilt program för unga, Jobbgarantin för unga (UGA), som kom att ingå i samma upphandling som den för JOB. Andra program med KA-verksamhet som upphandlas är bland annat tjänsten ”Förstärkt jobbcoachning” som riktar sig till individer i samtliga åtgärdsprogram. Den största gruppen av deltagande individer återfinns dock inom JOB (fas 1 och 2) och UGA.

1. Regleringsbrev: A2007/6711/A. AMS kunde redan tidigare använda sig av privata aktörer för att köpa in verksamhet för arbetslösa, men omfattningen var begränsad.

Rapportens innehåll

Denna rapport innehåller två huvudsakliga bidrag. Det första bidraget består i en jämförelse av arbetsmarknadsutfallet för individer som deltagit i ett projekt finansierat av Europeiska Socialfonden (ESF) med projekt som anordnats av privata aktörer (kompletterande aktörer, KA). Det andra bidraget utgörs av s.k. nyttokostnadskalkyler där kostnader per deltagare och kostnader per skapat arbete jämförs mellan ESF och KA.

I tidigare analyser som Temagruppen Integration i Arbetslivet har gjort, har vi använt datamaterial från Arbetsförmedlingen (AF) och från Statistiska Centralbyrån (SCB) för att skatta effekterna av deltagande i ESF-projekt riktade mot långtidsarbetslösa.² När arbetslösa som varit inskrivna i JOB och UGA och som deltagit i ett socialfondsfinansierat projekt jämförts med inskrivna i samma garanti som deltagit i Arbetsförmedlingens ordinarie verksamhet, visar det sig att sannolikheten att få ett arbete efter avslutad åtgärd är högre för den senare gruppen (Szulkin m.fl., 2013). Analyserna visar dock att de individer som anvisats till socialfondsprojekten i genomsnitt har en längre arbetslöshetshistorik än de individer som deltagit i den ordinarie verksamheten. När man tagit hänsyn till denna skillnad minskar gapet mellan deltagarna i socialfondsprojekten och den ordinarie verksamheten, dock utan att försvinna helt. I denna rapport reproducerar vi dessa analyser, men tar nu också hänsyn till att många av de som tidigare räknades som deltagarna i ordinarie verksamhet egentligen befann sig hos en kompletterande aktör.

Tidigare forskning och utvärdering av arbetsmarknadsåtgärder, vår egen såväl som andras, tåmpas ofta med ett antal viktiga begränsningar: (1) otillräcklig information om individuella egenskaper och erfarenheter hos deltagarna i olika projekt, (2) otillräcklig information om projektens verksamhet och metoder och ekonomi. Analyserna i den här rapporten bygger på data från Arbetsförmedlingen och delar därmed dessa begränsningar med analyserna i Szulkin m.fl. (2013).

Det nya i analyserna här är dock att vi har tillgång till ekonomidata för socialfondsfinansierade projekt och data från upphandling av KA. På basis av dessa data kan vi göra skattningar där arbetsmarknadsutfallet för deltagarna i projekten anordnade av respektive utförare relateras till de insatta resurserna. Analyser där utfallet av politiska insatser relateras till kostnaderna för desamma är mycket ovanliga. När det gäller insatser relaterade till Arbetsförmedlingen är de inte bara ovanliga utan normalt mycket svåra att göra, eftersom kostnaderna för Arbetsförmedling-

2. Här avses perioden 2012–2014 då Temagruppen Integration i Arbetslivet legat hos Institutet för Framtidsstudier. Szulkin m.fl. (2013), Bygren m.fl. (2014).

ens ordinarie verksamhet inte är specificerade på ett sätt som möjliggör den typen av beräkningar. Men i detta fall kan vi alltså analysera relationerna mellan kostnader och utfall för grupper av individer som *via* Arbetsförmedlingen har slussats till insatser hos ESF respektive KA, eftersom det för dessa utförare finns lämplig ekonomisk redovisning.

Avslutningsvis skulle rapportförfattarna särskilt vilja tacka Erik Mellander som har genomfört en vetenskaplig granskning och lämnat värdefulla kommentarer på denna rapport, samt Ragnar Bengtsson som varit delaktig i förarbete och databehandling. Vi vill även tacka Kenisha Russell Jonsson och Erik Normark för stöd under programmeringsarbetet, samt Lennart Thörn på Svenska ESF-rådet som bistått oss med information om kostnader förknippade med den socialfondsfinansierade verksamheten. Ansvaret för eventuella kvarvarande fel och brister i rapporten är dock helt vårt eget.

Kapitel 2

Nya aktörer inom arbetsmarknadspolitiken

Nya aktörer inom arbetsmarknadspolitiken

De tjänster som erbjuds av kompletterande aktörer (KA) är fördelade på de så kallade garantierna (Jobb- och utvecklingsgarantin, JOB, och Jobbgarantin för unga, UGA), rehabiliteringstjänster, sysselsättningsplatser, etableringslotsar och jobbcoachning. I regleringsbrevet för 2007 skriver regeringen att kompletterande aktörers kunskaper och erfarenheter kan bidra till att arbetssökande får ta del av mer individuellt anpassade tjänster, i syfte att korta arbetslöshetstiden.³ Ett år senare gav regeringen den nya myndigheten Arbetsförmedlingen i uppdrag att anvisa en tredjedel av alla deltagare inom JOB och UGA till en kompletterande aktör under sin tid som deltagare i respektive garanti. Tredjedelsmålet för garantierna togs dock bort i regleringsbrevet för 2010 och ersattes med målsättningen att Arbetsförmedlingen ska säkerhetsställa att arbetssökande i hög utsträckning erbjuds plats hos kompletterande aktör (Lundin, 2011; Martinsson och Sibbmark, 2010; Sibbmark och Martinsson, 2010; Riksrevisionen, 2009; Arbetsförmedlingen, 2010:2). Det totala antalet (unika) aktörer som utför dessa tjänster är 933.

Att öppna marknaden för privata alternativ inom arbetsmarknadspolitiken är inte helt okontroversiellt. Lundin (2011) redovisar ett antal argument både för och emot att låta privata aktörer utföra den typen av tjänster. Det huvudsakliga argumentet för privatisering är att en introduktion av marknadsmekanismer kan höja effektiviteten i produktionen av tjänster oavsett vilka tjänster det handlar om. När det gäller arbetsmarknadsåtgärder förväntas privata aktörer kunna bidra med snabbare övergångar till arbete för deltagarna och en kostnadseffektiv verksamhet. Vinstdrivande verksamheter tenderar, enligt förespråkarna, vara mer innovativa och arbeta mer effektivt för att få deltagarna ut i arbete än de offentliga utförare som hittills dominerat området. En indirekt effekt kan också uppstå genom att en etablering av nya alternativ kan motivera de befintliga offentliga verksamheterna att förbättra sina prestationer. Det kan också finnas specialiseringsvinster när marknaden öppnas för vinstdrivande företag. Dessa kan nischas och hitta skräddarsydda lösningar för speciella grupper arbetssökande. Ytterligare ett argument är att privatisering ökar valfriheten för de personer som är beroende av arbetsmarknadspolitiken.

3. Regeringsbeslut 2007-02-15 (dnr. A2007/2789/A).

Lundin anger dock även ett antal motargument. Med tanke på att finansieringen av verksamheten är offentlig är frågan hur mycket privata vinster som är rimliga i en verksamhet av så stor betydelse. En annan fråga som handlar om verksamhetens ekonomi är vilka transaktionskostnader som är acceptabla när privata tjänster ska upphandlas. I den mån arbetsmarknadspolitiken omfattar myndighetsutövning kan privatisering också vara problematisk. Att upprätta kontrollfunktioner som övervakar rättssäkerheten hos de privata utförarna kan vara både kostsamt och svårt att göra på ett effektivt sätt. Det går också att förvänta sig att de privata utförarna kommer att inrikta sig på de mest lönsamma fallen och lägga lite energi på de svåra. Det kan vara viktigt att skydda systemet från den typen av strategiskt handlande. I forskningslitteraturen finns det vissa resultat som tyder på att problem av den karaktären kan vara speciellt vanliga när kontrakten med de privata utförarna är tydligt prestationsbaserade (Lundin, 2011).

Det finns således argument både för och emot att lägga ut delar av den offentliga arbetsmarknadspolitiken på privata utförare. Vilka konsekvenser som reformer av den karaktären har för de som deltar i verksamheten, dvs. de arbetssökande, är dock framförallt en empirisk fråga som vi belyser i den här rapporten.

Den arbetssökande kan aldrig tvingas till att lämna Arbetsförmedlingens reguljära verksamhet för att istället delta i ett projekt hos en kompletterande aktör (Lundin, 2011). I en studie genomförd av Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, IFAU, 2009 erbjöds arbetssökande platser hos kompletterande aktör, men i slutändan tackade bara en fjärdedel av dessa ja till en sådan plats (Bennmarker m.fl., 2009). Man kan därför anta att detta kan ha bidragit till att Arbetsförmedlingen hade svårt att nå upp till målet om att en tredjedel av de arbetssökande inom garantiprogrammen ska finnas hos en KA. Detta innebär i sin tur att selektionen till KA både sker genom vilka arbetssökande som tackar ja till en plats hos en KA och genom arbetsförmedlarnas anvisningar.

Upphandling av kompletterande aktörer

Inom garantierna är KA-tjänsterna upphandlade enligt Lagen om offentlig upphandling och deltagaren som accepterar anvisningen till KA har ingen möjlighet att byta leverantör⁴.

Till en början genomfördes upphandlingar av KA årligen. Under den första upphandlingsomgången 2007 berördes totalt 60 arbetsmarknadsområden.

4. Alla som önskar kan ansöka om att bli kompletterande aktör. De krav på kvalitet, kontakter och kapacitet som finns gynnar dock i hög grad större aktörer som redan har erfarenhet av närliggande områden.

Önskemålet var att KA skulle utgå ifrån deltagarnas behov och erbjuda skräddarsydda insatser i dialog med dem. KA uppmuntrades att pröva nya metoder, bryta invanda mönster hos de arbetslösa för att nå det övergripande målet att få en anställning. Nästa upphandlingsomgång genomfördes 2008. Syftet var att komplettera upphandlingen från året innan genom att inkludera UGA i upphandlingen. Ambitionen var också att alla arbetsmarknadsområden skulle ha en kompletterande aktör. I den tredje upphandlingen 2009 infördes åtgärder för att säkra en mångfald av aktörer och man bytte prismodell från anbudspris till ett fast pris per deltagare. I sista upphandlingen 2010 inkluderades individer med funktionsnedsättningar, vilket inte varit fallet tidigare. Skrivningarna om deltagarinflytande och att KA skulle pröva nya metoder tonades ned till förmån för formuleringar om att verksamheten skulle baseras på individens behov och förutsättningar. Mer detaljerade beskrivningar av den upphandlade verksamheten samt krav på återrapportering och dokumentation tillkom. Det fasta priset avskaffades och anbudspris återinfördes. Upphandlingen från 2010 förlängdes till 2014 då en ny upphandlingsomgång kommer att genomföras.⁵

Olika finansieringsmodeller

För att uppmuntra KA att få deltagarna i arbete villkoras delar av utbetalningen. För de kortare insatserna får aktörerna betalt per deltagare och vecka, medan ersättningen för de mer omfattande insatserna följer en trestegsmodell där 45 procent av ersättningen betalas ut efter att deltagaren har varit tio arbetsdagar hos en KA, 10 procent betalas när ett anställningsavtal/utbildning är klar och deltagaren står i begrepp att avsluta sin arbetslöshetsperiod. De sista 45 procenten betalas ut om deltagaren varit anställd eller studerat i sex månader. 2007 användes ett liknande system men andelarna var då 30/30/40, där den avslutande andelen betalades ut efter tre månaders anställning/studier. Om anställningen sker med vissa (inte alla) typer av anställningsstöd, eller om anställningen/studierna inte omfattar heltid reduceras ersättningen till KA till 70–80 procent av ursprungsbeloppet.

Denna betalningsmodell kan jämföras med systemet för finansiering av socialfondsprojekten. Ett villkor för att medel ur Socialfonden ska utbetalas till stödberättigade projekt är att projektägaren ska kunna visa att även offentliga medel finansierat en del av verksamheten. Detta kan ske genom att projektägaren står för en kontantinsats som motsvarar omkring hälften av projektets sammanlagda

5. Se Förfrågningsunderlag: 07-5237-18, Tilldelningsmeddelande: Af2008/10075/2.9; Förfrågningsunderlag: Af-2008/174283, Tilldelningsmeddelande: Af2008/174283; Förfrågningsunderlag: Af-2009/275335, Tilldelningsmeddelande: Tilldelningsmeddelande uppdaterat 20100506 af-2009275343; Förfrågningsunderlag: Af-2010/174892, Tilldelningsmeddelande: Af-2010/174892.

budget, medan socialfondsmedel står för resterande del. Betydligt vanligare är dock att projekten tillgodoräknar deltagarnas aktivitetsersättning eller försörjningsstöd som medfinansiering i projektet. Detta innebär dock att socialfondsprojektet enbart kan erhålla ekonomiskt stöd från Socialfonden under de dagar som deltagaren medverkar i projektets verksamhet. Projektets möjlighet att erhålla stöd för en enskild deltagare upphör således helt om denne av någon anledning avslutar sin medverkan i projektet. Samtidigt utbetalas inget ytterligare stöd om deltagaren lämnar projektet till förmån för exempelvis subventionerat eller osubventionerat arbete. Betalningsmodellerna som tillämpas för kompletterande aktörer respektive socialfondsprojekt är således olika, varav den sistnämnda modellen innehåller svagare ekonomiska incitament för projektägaren (Szulkin m.fl., 2013).

Det är samtidigt svårt att ge en klar bild av de kompletterande aktörernas ekonomi och vinster. Detta beror på att många kompletterande aktörer är verksamma inom flera områden och att ersättningen från Arbetsförmedlingen endast utgör en mindre del av den totala omsättningen. Bland de större KA som har hela eller en stor del av sin omsättning från Arbetsförmedlingen, är vinsten dock ofta förvånansvärt hög och bland de större leverantörerna ligger den i flera fall på runt eller över tjuo procent av omsättningen.⁶ Vinstandelen uppvisar dock ingen tydlig koppling till hur väl en enskild leverantör lyckas med sitt uppdrag med att få personer i sysselsättning. I föreliggande rapport görs en skattning av KA:s ekonomi utifrån det belopp som KA har fått från Arbetsförmedlingen efter att ha vunnit en upphandling.

Innehåll i verksamheten

Både kompletterande aktörer och socialfondsprojekt får deltagare anvisade till sina verksamheter genom Arbetsförmedlingens handläggare. Det finns dock skäl att tro att anvisning till kompletterande aktör torde ha prioriterats under den period som tredjedelsmålet från regeringen stod fast. En anvisning innebär att aktören övertar ansvaret för den arbetssökande under en begränsad period, även om den statliga förmedlingen behåller det formella myndighetsansvaret och är den instans som fattar beslut om huruvida deltagaren ska hänvisas till ett annat arbetsmarknadspolitiskt program, såsom exempelvis arbetsmarknadsutbildning.

Enkätundersökningar med deltagare inom Jobb- och utvecklingsgarantin som genomförts av Arbetsförmedlingen (2010) och Martinson & Sibbmark (2010) visar att de kompletterande aktörerna har svårigheter att nå upp till aktivitetskraven i förordningen (2007:414) för Jobb- och utvecklingsgarantin, vilket dock även gäller

6. Arbetsförmedlingen har lämnat information om storlek på företagen och utbetalningar till SVT. Dessa har sedan jämförts med bolagens redovisningar 2010–2012.

Arbetsförmedlingens ordinarie verksamhet inom garantiprogrammet. Däremot sökte deltagare hos de kompletterande aktörerna i genomsnitt fler jobb och träffade sin handläggare oftare än vad som var fallet med deltagare som var inskrivna i aktiviteter som bedrevs i Arbetsförmedlingens egen regi. Detta skulle bland annat kunna bero på att de kompletterande aktörerna har ett begränsat antal deltagare per anställd, till skillnad från Arbetsförmedlingen (Martinson & Sibbmark, 2010, s. 4).

Enligt Martinson & Sibbmark (2010, s. 4) varierar insatserna mellan olika kompletterande aktörer, men kretsar ofta kring kartläggning, jobsökaraktiviteter med coaching eller andra vägledande insatser. Det saknas dock studier som närmare beskriver innehållet och utformningen av verksamheten hos de kompletterande aktörerna. Den systematiserade kunskapen om verksamhetsinnehållet i de socialfondsfinansierade projekten är också bristfällig.

Tidigare forskningsresultat

Några entydiga slutsatser när det gäller effektiviteten hos de privata alternativen till Arbetsförmedlingen som har vuxit fram finns knappast. Antalet studier är fortfarande relativt litet och bilden tämligen splittrad. Lundin (2011) sammanfattar forskningsläget genom att säga att det inte finns några klara belägg för vare sig starka positiva eller negativa effekter av marknadslösningar inom arbetsmarknadspolitikens område. Dessutom är jämförelserna av kostnader hos de offentliga och de privata alternativen oftast omöjliga att göra då AF saknar ekonomisk redovisning som möjliggör en analys av insatser på projektnivå.

Utöver de små eller obefintliga skillnaderna när det gäller den genomsnittliga effektiviteten hos KA jämfört med AF finns det vissa resultat som pekar på skillnader för undergrupper. När det gäller den centrala uppgiften att få folk i arbete finns det positiva resultat för KA för utrikesfödda men negativa resultat för ungdomar (Benmarker m.fl., 2009). Aktivitetsgraden inom insatserna tycks vara högre hos de privata anordnare (Martinson & Sibbmark, 2010; Sibbmark & Martinson, 2010). En studie inom JOB finner dock att de som deltar i KA får arbete i lägre omfattning trots högre grad av aktiviteter. Tolkningen är att antingen är AF:s verksamhet bättre eller så finns det en icke-observerbar (negativ) selektion av arbetslösa till KA (Liljeberg m.fl., 2013). Slutligen finns det två studier som analyserar regioner med och utan KA och som kommer fram till delvis motstridiga resultat. Riksrevisionen (2009) visar på för KA negativa resultat. De regioner där KA har etablerat sig har lägre övergångsfrekvens till arbete bland arbetslösa. Harkman m.fl. (2010) finner emellertid en viss – dock övergående – positiv effekt för KA.

Utöver den relativt knapphändiga forskningslitteraturen om KA finns även administrativa utvärderingar av verksamheten. Ur handläggarnas perspektiv har samarbetet med kompletterande aktörer till viss del avlastat förmedlarnas arbete med JOB och UGA. I Riksrevisionens enkät (2009:22:46) svarar dock sex av tio handläggare att samarbetet med kompletterande aktörer till stor del har skapat merarbete i form av ökad administration. I Riksrevisionens rapport (2009) påtalas även svårigheten att kontrollera KA som ett problem. Detta gäller både i upphandlings- och genomförandefasen. En ökad kontroll innebär å andra sidan att just den flexibilitet man söker inte längre fungerar. Riksrevisionen har också konstaterat att sanktionsmöjligheterna är svaga. Dock bör det nämnas att vid en granskning av verksamheten hos en av de större KA-leverantörerna fann man så pass allvarliga brister och avvikelser att avtalet hävdades inom stora delar av leverantörens verksamhet (Arbetsförmedlingen, 2009).

Kapitel 3

Data och metoder

Data och metoder

I fokus för vår analys är individer som deltagit i ESF-projekt riktade mot långtidsarbetslösa (ESF programområde 2) där Arbetsförmedlingen antingen är huvudfinansierad eller medfinansierad, samt de individer som deltagit i projekt hos någon av de privata aktörerna (KA). Vi använder Arbetsförmedlingens databas där uppgifter om alla personer inskrivna i Arbetsförmedlingen är registrerade. De inskrivna är antingen arbetssökande eller nyanlända invandrare som deltar i etableringsprogram (anlända efter december 2010 då Arbetsförmedlingen tog över huvudansvaret för etableringen av nyanlända invandrare).

Inom både JOB och UGA har man rätt till insatser från första inskrivningsdag, men deltagargruppen inom den senare insatsen är, naturligtvis, mer homogena åldersmässigt.

Uppgifter om deltagare

Vi har information om 13 793 personer som deltog i ett eller flera av de 278 ESF-projekt inom garantiprogrammen som är registrerade i Arbetsförmedlingens databas under programperioden som inleddes 2008. För samma period finns uppgifter om 139 335 personer som deltog i verksamheter upphandlade hos KA. I våra analyser fokuserar vi på en jämförelse mellan ESF-deltagare med de inskrivna arbetssökande som deltagit i projekt hos de privata aktörerna KA. Vi gör även en jämförelse mellan deltagarna i ESF, KA och Arbetsförmedlingens ordinarie verksamhet. Antalet individer som deltagit i ett av AF:s garantiprogram JOB eller UGA under samma tidsperiod men inte i ett ESF- eller KA-projekt är 220 250 personer. Vi kan följa alla individer tidigast fr.o.m. 2005 fram till den tidpunkt en avregistrering från Arbetsförmedlingen sker, dock längst t.o.m. maj 2012.

I datamaterialet finns information om individuella egenskaper såsom kön, ålder, utbildningsnivå, utbildningsinriktning, dokumenterad funktionsnedsättning, bostadskommun, AF-kontorstillhörighet, födelseland, och för utrikesfödda; nyanländ (ja/nej). I övrigt finns information om arbetslöshetshistorik i form av antal avregistreringar från AF mellan 2005 och 2007, registrering vid AF före 2005, a-kassemedlemskap (ja/nej), den totala registreringstiden 2005–2007 samt en indikator för långtidsarbetslöshet. Slutligen finns information om programdelta-

gande inklusive start- och slutdatum, typ av program och registrerad sökandekategori för kvarstående inskrivna, samt avaktualiseringsorsak för de som avregistreras från AF (inklusive alla datum som indikerar förändringar i sökandekategori och/ eller avaktualiseringsorsak).

Jämförelsen mellan ESF och KA utgår ifrån alla arbetssökande som avslutat ett ESF-projekt eller ett KA-projekt under respektive år, från januari 2008 till och med maj 2012. Avslut baseras på registrerat datum för projektavslut. I det fall multipla avslut förekommer för samma år och individ för samma projekt eller program utgår vi i analysen ifrån det sist registrerade avslutet under året. En individ kan vara registrerad hos både ESF och KA eller hos flera KA under perioden och till och med befinna sig i flera överlappande projekt vid samma tidpunkt. Denna grupp har exkluderats ur analysen då det blir svårt att skilja ut effekten av ESF- respektive KA-deltagande. Då ESF-deltagarna dessutom är mycket färre än KA-deltagarna skulle en inkludering av dessa tynga ESF-projekten mer än KA-projekten i analysen. Totalt rör det sig om 7 842 individer, eller cirka fem procent av totalen. En separat analys visar att dessa individer generellt sett har en längre arbetslöshistorik och betydligt svårare att komma in på arbetsmarknaden än de som bara har avslut hos en anordnare. Individer som har varit registrerade hos både ESF och KA torde därmed vara mer negativt selekterade än individer som endast varit registrerade hos antingen ESF eller KA.

Beräkning av kostnader

Kostnader baserar sig i ESF:s fall på de faktiska kostnader och deltagare projektet själv redovisat inom de olika delområdena. För KA:s del har uppgifterna hämtats från de offentliga upphandlingarna och beräknats delvis på deltagarnas övergångar till arbete eller studier.

Det finns viktiga skillnader i hur KA respektive ESF är finansierade. Som vi nämnt tidigare har KA en annorlunda incitamentsstruktur jämfört med ESF, där KA:s finansiering är tydligt kopplad till om deltagarna kommer i arbete/studier medan en sådan koppling saknas för ESF-projekten. En annan viktig skillnad är att ESF-projekt ofta har uppdrag som inte direkt riktar sig till deltagarna utan innebär uppgifter som spridning av resultat, utvärdering och en omfattande administration, medan KA saknar denna typ av uppgifter.

För att komma till rätta med den senare skillnaden har två mått för ESF-projektens kostnader beräknats. Det första måttet innehåller alla kostnader för projektet in-

klusive de kostnader som inte är sysselsättningsskapande.⁷ Det andra måttet, som är tänkt att spegla samma typ av kostnader som KA möter, inkluderar kostnader riktade mot deltagarna samt offentlig finansiering i annat än pengar. I normalfallet är detta lokaler och/eller personalkostnader. Detta mått underskattar i någon mån de kostnaderna som borde inkluderas, men är den bästa möjliga approximationen⁸.

7. Undantaget är offentlig medfinansiering i form av pengar till deltagarna då medfinansiering oftast innebär någon form av försörjningsstöd som skulle utbetalats oavsett om individen deltog i ett ESF-projekt eller ej.

8. Skälet till att detta underskattar kostnaden något är en viss otydlighet då det gäller vissa poster. Ett exempel kan vara att det transnationella arbetet inkluderar deltagare som då till exempel reser på arbetsresor till andra länder, något som alltså budgeteras för under en kolumn som inte direkt knyter an till deltagaraktiviteter. Denna typ av extrakostnader är dock undantag.

Kapitel 4

Resultat

Resultat

Vi börjar redovisningen med en enkel beskrivning av fördelningarna av deltagarna i socialfondsprojekten (ESF) bland ESF- och KA-deltagarna inom Jobb- och utvecklingsgarantin (JOB) och Jobbgarantin för unga (UGA) på de centrala variablerna som ingår i analysen. Som framgår i tabell 1 finns det stora skillnader mellan deltagarna i JOB och deltagarna i UGA inom både ESF och KA. Skälet till detta är att deltagarna inom UGA är yngre än deltagarna i JOB och att det därför är förväntat att färre inom UGA än JOB ska ha kvalificerat sig för a-kassa, vara långtidsarbetslösa eller ha universitetsutbildning. Övriga skillnader är inte lika självklara, men kan troligen förklaras med att gruppernas sammansättning skiljer sig åt även i dessa dimensioner.

Det finns ett par överraskande likheter mellan JOB och UGA vad gäller genomsnittligt antal arbetslöshetsperioder och tidigare projekt i AF:s regi. Skillnaderna mellan ESF och KA återkommer dock oavsett om det handlar om JOB eller UGA. ESF-deltagarna har något fler kvinnor, en större andel med maximalt grundskoleutbildning, och en avsevärt större andel personer utan a-kassa, men färre långtidsarbetslösa, jämfört med deltagarna hos KA. Deltagare hos ESF stannar också i genomsnitt längre inom projektet än deltagare hos KA, och de har också deltagit i program hos AF i mycket högre utsträckning. Vad gäller utrikesfödda, nyanlända, personer med eftergymnasial utbildning och tidigare arbetslöshetsperioder är skillnaderna små.

En jämförelse mellan tre aktörer – sannolikheten att få arbete

I analysens första steg skattas skillnaden i genomsnittlig sannolikhet att ha arbete (arbete utan stöd, arbete med stöd) mellan deltagare i JOB och UGA i arbetsförmedlingens regi och deltagare inom samma program i ESF- och KA-regi. Analyserna är i huvudsak en upprepning av de analyser som presenterats i Szulkin m.fl. (2013). Till skillnad från dessa analyser kan vi dock här skilja mellan KA och AF:s reguljära verksamhet, vilket ger oss möjligheter att skatta skillnaderna mellan dessa tre aktörer inom den aktiva arbetsmarknadspolitikens område.

Tabell 1. Deskriptiv statistik för ESF och KA för utvalda kontrollvariabler.

	ESF-JOB	KA-JOB	ESF-UGA	KA-UGA
Kvinna	46,9 %	45,4 %	42,2 %	40,2 %
Utlandsfödd	22,5 %	23,7 %	9,5 %	10,1 %
Nyanländ	4,6 %	4,2 %	2,4 %	2,5 %
Ej A-kassa	32,3 %	23,0 %	74,5 %	68,6 %
Långtidsarbetslösa	61,9 %	71,7 %	49,5 %	50,8 %
Tidigare projekt i AF	1,2	0,1	1,1	0,0
Arbetslöshetsperioder	1,9	2,1	2,2	2,2
Tid i projektet	11,0 mån	8,2 mån	8,9 mån	7,9 mån
Endast förgymnasial utbildning	29,6 %	27,9 %	22,9 %	17,8 %
Minst 2 år eftergymnasial utbildning	12,1 %	13,9 %	2,4 %	2,7 %
N	5 409	71 622	8 384	67 713

I de regressionsanalyser som följer härnäst tar vi hänsyn till eventuella skillnader i individuella egenskaper, arbetslöshetshistorik och bostadsort mellan deltagare i Arbetsförmedlingens reguljära verksamhet och deltagare i ESF- och KA-projekt. Om exempelvis ESF-deltagare har en hög andel nyanlända (vilket visas i tabell 1) kan en del av skillnaden i sannolikheten att ha arbete statistiskt förklaras av detta. Tanken är här att hålla konstant alla relevanta egenskaper som systematiskt skiljer sig mellan AF-, ESF- och KA-deltagare och som kan påverka sannolikheterna för arbetssökande att få ett arbete.

Notera dock att det finns egenskaper som inte är observerade men som kan vara viktiga för möjligheterna att få ett arbete, och att dessa egenskaper kan skilja sig åt mellan grupperna (vanligt förekommande exempel är motivation, sociala färdigheter, språkkunskaper, nätverk o.s.v.). Den typ av analys som presenteras här kan inte heller avgöra om kvarstående skillnader (positiva eller negativa) i sannolikheten att ha ett arbete mellan AF, ESF och KA beror på skillnader i icke-observerade egenskaper eller är ett resultat av verksamheten i projekten. Det vi har möjlighet att beskriva är istället hur stor skillnad som kvarstår mellan olika aktörer efter att hänsyn tagits till observerade gruppskillnader i individuella egenskaper, arbetslöshetshistoria och bostadsort.

Två modeller för respektive jämförelse har skattats:

- (1) en modell med ojusterade skillnader där vi helt enkelt jämför procentsatser, utan statistiska kontroller
- (2) en modell med statistiska kontroller för individegenskaper (kön, utrikesfödd, nyanländ, ålder, utbildningsnivå, utbildningsinriktning och funktionshinder), arbetslöshetshistorik (registrering i AF innan 2005, inskrivningstid i AF, antal avregistreringar mellan 2005 och 2007, långtidsarbetslöshet och a-kassatillhörighet) och kommundillhörighet.

Den andra modellspecifikationen jämför således skillnader i sannolikheten att ha arbete mellan AF, ESF- och KA-deltagare efter att effekter av dessa förhållanden rensats bort. Skattningen visar skillnaden i procentenheter i sannolikheten att ha arbete (arbete utan stöd, arbete med stöd) för ESF-deltagare och KA-deltagare jämfört med de individer som deltar i Arbetsförmedlingens ordinarie program. Ett estimat på +10.0 för ESF innebär att en ESF-deltagare har tio procentenheter högre sannolikhet att vara i arbete i relation till jämförelsegruppen (inskrivna på Arbetsförmedlingen); ett estimat på -10.0 innebär att en ESF-deltagare har tio procentenheter lägre sannolikhet att vara i arbete i relation till jämförelsegruppen. Se Appendix 1 för mer precisa definitioner av samtliga kontrollvariabler.

Dessa modeller skattas för två parvisa jämförelser:

- (1) ESF- och KA-deltagare som avslutat ett projekt registrerat under JOB jämfört med motsvarande grupp från AF
- (2) ESF- och KA-deltagare som avslutat ett projekt registrerat under UGA jämfört med motsvarande grupp från AF.

Inskrivna i Jobb- och utvecklingsgarantin

Ungefär 29 procent av ESF-deltagarna i urvalet är registrerade i ett ESF-projekt inom ramen för sitt deltagande inom Jobb- och utvecklingsgarantin (JOB). Motsvarande andel för KA är 61 procent. Det är handläggarna inom Arbetsförmedlingen som väljer att anvisa individer registrerade inom programmet, antingen till ESF, till KA eller till den reguljära verksamheten. Därmed framstår jämförelsen mellan den reguljära verksamheten och ESF respektive KA inom detta breda program som intressant, och vi rapporterar resultaten av våra analyser i tabell 2.

I den första analysen i tabell 2 framgår att den obetingade sannolikheten att ha arbete (enligt den breda definitionen) både 90 och 180 dagar efter ett avslutat program/projekt är lägre för deltagare i ESF-projekt och KA-projekt jämfört med personer inom JOB i Arbetsförmedlingens reguljära verksamhet. Genomsnittet för deltagare inom den reguljära verksamheten (referenskategori) efter 90 dagar

Tabell 2. Skillnader i utfall mellan AF, ESF och KA (linjära sannolikhetsmodeller) inom JOB. Koefficientskattningar för parvisa jämförelser AF–ESF och AF–KA. Koefficienter anger avvikelser från referensgruppens (AF) medelvärde i procentenheter.

Modell		Arbete	Osubventionerat arbete
90 dagar			
	Genomsnitt AF, ref	32,0	13,0
1.1	KA, utan kontroll	-8,9***	-1,0***
1.2	ESF, utan kontroll	-11,5***	-5,0***
1.3	KA, med kontroll	-9,3***	-4,1***
1.4	ESF, med kontroll	-11,4***	-6,5***
180 dagar			
	Genomsnitt AF, ref	34,8	16,2
2.1	KA, utan kontroll	-9,5***	-3,0***
2.2	ESF, utan kontroll	-12,3***	-7,4***
2.3	KA, med kontroll	-11,1***	-7,2***
2.4	ESF, med kontroll	-13,2***	-9,7***

Kontrollvariabler: kvinna, utrikesfödd, nyanländ, a-kassa, långtidsarbetslös, funktionsnedsättning, antal arbetslöshetsperioder, arbetslöshetsstart, arbetslös före 2005, antal arbetslöshetsperioder, sökta arbetsområden, utbildningsnivå och kommun.

* Signifikant på 5 % nivå; ** Signifikant på 1% nivå; *** Signifikant på 0,1% nivå

är 32,0 procent och 34,8 procent efter 180 dagar. KA-deltagarna ligger efter 90 och 180 dagar (modell 1.1 och 2.1) cirka 9 procentenheter lägre. För ESF-deltagarna gäller att den obetingade sannolikheten att ha arbete (enligt den breda definitionen) är cirka 11 procentenheter lägre 90 dagar efter projektet (modell 1.2) och 12 procentenheter lägre 180 dagar efter (modell 2.2). Både KA och ESF presterar sämre än AF, men KA tycks prestera något bättre i jämförelse med ESF. Avståndet mellan KA och den reguljära verksamheten är något kortare än för ESF, men skillnaderna mellan KA och ESF är relativt små.

Bilden förändras endast marginellt när kontrollvariablerna introduceras i modellen men utfallet för deltagare både inom ESF-projekt och KA-projekt försämrats ytterligare något. Försämringarna för deltagare inom ESF-projekt är något mindre än för deltagarna i KA-projekt. Selektionen av deltagare till ESF och KA tycks alltså inte ske utifrån de observerbara individuella egenskaper och erfarenheter som går

hand i hand med lägre sannolikheter att få arbete, men dessa aktörer lyckas inte kompensera för detta.⁹⁻¹⁰

Skillnaden mellan reguljär verksamhet och ESF respektive KA när det gäller osubventionerat arbete är avsevärt mindre än när den breda kategorin arbete analyseras. 90 dagar efter ett avslutat projekt/program är den obetingade sannolikheten att ha ett arbete utan stöd 1 procentenhet lägre för KA-deltagarna och 5 procentenheter lägre för ESF-deltagare (modell 1.1 och 1.2, kolumn 2). Genomsnittet för ordinarie verksamhet ligger på 13 procent. 180 dagar efter åtgärdens slut är sannolikheten att ha arbete utan stöd 3 procentenheter lägre för KA och 7,4 procentenheter lägre för ESF-deltagarna (modell 2.1 och 2.2, kolumn 2). När individegenskaperna och arbetslöshetserfarenheten inkluderas i modellerna ökar återigen gapet något, men mer för KA-deltagarna än för ESF-deltagarna. Gapet för ESF-deltagarna varierar mellan 6,5 och 9,7 procentenheter och för KA-deltagarna mellan 4,1 och 7,2 procentenheter.

Den sammanlagda bilden av vår analys av övergångar till arbete efter deltagande i ESF/JOB respektive KA/JOB är att skillnaden mellan grupperna inte är speciellt stora jämfört med gapet till den ordinarie verksamheten, som presterar runt 10 procentenheter högre. ESF-verksamheten tycks prestera något sämre än KA. De skillnader mellan aktörerna som vi redovisat i våra analyser tycks inte kunna förklaras med att ESF och KA-deltagarna är negativt selekterade på (observerade) individuella egenskaper och (observerad) arbetslöshetshistorik.

Inskrivna i Jobbgarantin för ungdomar (UGA)

Ungefär 40 procent av ESF-deltagarna är registrerade i ett ESF- projekt inom ramen för sitt deltagande inom Jobbgarantin för ungdomar (UGA) och ungefär lika stor andel inom KA. Återigen är det handläggarna inom Arbetsförmedlingen som väljer att anvisa individer registrerade inom programmet antingen till ESF, KA eller till den reguljära verksamheten, vilket gör resultaten av en jämförelse mellan olika anordnare av projekt/program relevanta.

I vår analys följer vi återigen samma steg som ovan. Av de ungdomar som är inskrivna i den reguljära verksamheten inom UGA är det 42,9 procent som har ett arbete (enligt den breda definitionen, kolumn 1) 90 dagar efter projektet och 45,9 procent 180 dagar efter projektets slut. De obetingade sannolikheterna för KA/

9. Resultaten som presenteras här avviker något från resultaten i Szulkin m.fl., 2013. I samband med bearbetningen av uppgifter från AF klassificerades KA-deltagare i AF:s reguljära verksamhet vilket medförde att vår skattning av resultat från den reguljära verksamheten blev något för låg.

10. De observerbara egenskaper som har beaktats i regressionsanalysen framgår av texten under Tabell 2. Dessa inkluderar dock inte alla egenskaper som vi har information om. Nedan fördjupar vi analysen genom att inkludera ytterligare observerbara egenskaper, se Tabell 4.

UGA deltagarna och ESF/UGA deltagarna är betydligt lägre vid alla mätpunkter och ligger mellan ungefär 7 och 11 procentenheter under ordinarie verksamhet. Den obetingade sannolikheten är något lägre för ESF-deltagarna jämfört med KA. När statistiska kontroller introduceras i modellerna är sannolikheten fortfarande signifikant lägre för både KA och ESF. För ESF:s del minskar dock den kontrollerade skillnaden mot AF väsentligt vid samtliga mätpunkter och minskningen är betydligt större för ESF-deltagare än för KA-deltagare (90 och 180 dagar efter projektet). Resultatet av analysen tyder på att sannolikheten (efter statistiska kontroller för relevanta variabler) att få ett arbete enligt den breda definitionen är något högre för ESF-deltagare än för KA-deltagare.

I en analys av osubventionerat arbete (kolumn 2) upprepas mönstret för ESF-deltagarnas del både före och efter inkluderingen av kontrollvariabler. För KA-deltagarna, till skillnad från ESF-deltagarna, ökar skillnaderna mellan deltagarna inom

Tabell 3. Skillnader i utfall mellan AF, ESF och KA (linjära sannolikhetsmodeller) inom UGA. Koefficientskattningar för parvisa jämförelser AF–ESF och AF–KA. Koefficienter anger avvikelser från referensgruppens (AF) medelvärde i procentenheter.

Modell	Arbete	Osubventionerat arbete
90 dagar		
	AF, ref	42,9
1.1	KA, utan kontroll	-7,4***
1.2	ESF, utan kontroll	-8,0***
1.3	KA, med kontroll	-6,4***
1.4	ESF, med kontroll	-4,7***
180 dagar		
	AF, ref	45,9
2.1	KA, utan kontroll	-7,7***
2.2	ESF, utan kontroll	-8,8***
2.3	KA, med kontroll	-6,6***
2.4	ESF, med kontroll	-5,0***

Kontrollvariabler: kvinna, utrikesfödd, nyanländ, a-kassa, långtidsarbetslös, funktionsnedsättning, antal arbetslöshetsperioder, arbetslöshetsstart, arbetslös före 2005, antal arbetslöshetsperioder, sökta arbetsområden, utbildningsnivå och kommun.

* Signifikant på 5 % nivå; ** Signifikant på 1% nivå; *** Signifikant på 0,1% nivå

ordinarie verksamhet och KA-projekt både 90 och 180 dagar efter att projekten avslutats när kontrollvariablerna inkluderas i modellen.

Sammantaget tyder resultaten på att ESF-verksamheten inom UGA tycks vara något mera framgångsrik än de alternativa privata aktörernas verksamhet. När hänsyn tagits till det faktum att ESF-gruppen är negativt selekterad på ett antal för arbetsmarknadskarriärer centrala faktorer framträder ett mönster som tyder på att unga människors chanser att få arbete efter avslutade projekt hos ESF är något högre än KA-deltagarnas.

Vi har också replikerat ovanstående analyser för de deltagare hos AF, KA och ESF som är utrikesfödda (resultaten redovisas inte i tabellform). En viktig skillnad jämfört med resultaten i tabell 2 och 3 är att den obetingade sannolikheten att få ett arbete efter ett avslutat projekt är lägre för utrikesfödda än för hela den studerade populationen. Detta resultat är inte särskilt förvånande. Som bekant är utrikesfödda en grupp som möter betydande svårigheter på den svenska arbetsmarknaden. När det gäller skillnaderna mellan de tre studerade aktörerna följer resultaten för utrikesfödda i stor utsträckning de resultat som redovisats ovan.

Fördjupad jämförelse mellan ESF och KA – sannolikheten att få arbete

Den centrala skillnaden mellan analyserna i detta avsnitt och de som redovisats i föregående avsnitt är att vi i den här jämförelsen inkluderar variablerna som mäter dels hur många projekt inom den ordinarie verksamheten som individen redan deltagit i, dels projekttidens längd. Dessa variabler ger ytterligare indikation om arten av problem som en individ erfarit innan hon blivit anvisat till ett ESF- eller KA-projekt. Som framgår av tabell 1 ovan tycks det finnas relativt stora skillnader mellan ESF och KA när det gäller medelvärden på dessa variabler. Om antalet tidigare projekt och deras längd kan uppfattas som en indikation på individens problem tycks ESF-gruppen vara negativt selekterad jämfört med KA-gruppen. Den primära anledningen att inte inkludera AF i dessa analyser är att man inom den ordinarie verksamheten har möjlighet att förlänga tiden för programdeltagande. Denna möjlighet finns inte hos externa aktörer. Detta innebär att antalet tidigare projekt och projekttidens längd inte är helt jämförbara mellan den ordinarie verksamheten å ena sidan, och KA och ESF å den andra sidan.

Huruvida den tidigare icke-observerade heterogeniteten/selektionen in i respektive projekt påverkar jämförelsen mellan KA och ESF analyseras härnäst. Dessa

Tabell 4. Skillnader i utfall mellan KA och ESF (linjära sannolikhetsmodeller) inom JOB. Koefficientskattningar anger avvikelser från referensgruppens (KA:s) medelvärde i procentenheter.

Modell	Arbete	Osubventionerat arbete
90 dagar		
	KA, ref	22,4
1.1	ESF-utan kontroll	-1,0
1.2	ESF-med kontroll	2,3**
		-4,1***
		-1,8***
180 dagar		
	KA, ref	25,3
2.1	ESF-utan kontroll	-1,1
2.2	ESF-med kontroll	3,1***
		-4,5 ***
		-1,2*

Kontrollvariabler: kvinna, nyanländ, a-kassa, långtidsarbetslös, funktionsnedsättning, tidigare projekt inom AF, antal arbetslöshetsperioder, arbetslöshetsstart, tid i projekt, arbetslös före 2005, antal arbetslöshetsperioder, sökta arbetsområden, utbildningsnivå.

* Signifikant på 5 % nivå; ** Signifikant på 1% nivå; *** Signifikant på 0,1% nivå

resultat kan däremot inte enkelt adderas/subtraheras till de tidigare resultaten. Modellerna är desamma som i de tidigare tabellerna förutom att de två nya variablerna har adderats. Dessa skillnader är särskilt stora inom UGA vilket inte framgår i tabellen.

Bland deltagarna inom JOB hade ESF-deltagarna ett något sämre utfall (tabell 2) än deltagare inom KA-projekt. När de nya kontrollvariablerna inkluderas i analysen förändras resultatet (tabell 4). Inom den breda definitionen av arbete vänds den lägre sannolikheten för ESF-deltagarna nu till en högre sannolikhet både 90 och 180 dagar efter projektet avslutats. Skillnaden när det gäller osubventionerat arbete är mindre påtaglig. Deltagarna i ESF-projekt har både vid 90 och 180 dagar efter avslut en något lägre sannolikhet att ha ett osubventionerat arbete än deltagare hos KA. Skillnaderna mellan grupperna minskar dock påtagligt och är mindre än i tabell 2. Sammantaget tycks det faktum att vi med våra mått på antalet tidigare projekt individen deltagit i och projektens längd fångar en negativ selektion in i ESF-projekten. Överlag är skillnaderna efter statistiska kontroller relativt små och det verkar inte som om verksamheten hos någon av de studerade aktörerna har en tydlig fördel.

Tabell 5. Skillnader i utfall mellan KA och ESF (linjära sannolikhetsmodeller) inom UGA. Koefficientskattningar anger avvikelser från referensgruppens (KA:s) medelvärde i procentenheter.

Modell		Arbete	Osubventionerat arbete
90 dagar			
	KA, ref	36.0	30.7
1.1	ESF-utan kontroll	-0.9	-1.9**
1.2	ESF-med kontroll	5.3 ***	3.8**
180 dagar			
	KA, ref	38.7	33.1
2.1	ESF-utan kontroll	-1.5*	-2.5***
2.2	ESF-med kontroll	6.7 ***	4.8**

Kontrollvariabler: kvinna, nyanländ, a-kassa, långtidsarbetslös, funktionsnedsättning, tidigare projekt inom AF, antal arbetslöshetsperioder, arbetslöshetsstart, tid i projekt, arbetslös före 2005, antal arbetslöshetsperioder, sökta arbetsområden, utbildningsnivå.

* Signifikant på 5 % nivå; ** Signifikant på 1 % nivå; *** Signifikant på 0,1% nivå

Då vi går över till att studera UGA vet vi sedan tidigare att kontrollvariablerna påverkade skattningarna för ESF-deltagarna mer än skattningarna för KA-deltagarna, och minskade gapet till AF. När vi adderar de nya variablerna, främst tidigare program inom AF där ESF-deltagarna skiljer sig markant från KA-deltagarna, kan vi därför förvänta oss en liknande effekt. Denna förväntan infrias också. Både vad gäller den breda definitionen av arbete (kolumn 1) och osubventionerat arbete (kolumn 2) har ESF-deltagare klart högre chanser att ha ett jobb oavsett vid vilken tidpunkt efter projektets slut som arbetsmarknadsstatus mäts. Skillnaden till ESF:s fördel varierar mellan 3,8 och 6,7 procentenheter.

Våra resultat tyder på att ESF-projekt som arbetar med ungdomarna inom ramen för UGA får klart "svårare" fall än vad som gäller för KA-deltagare inom samma grupp. Denna negativa selektion tycks förklara varför de obetingade skillnaderna mellan aktörerna är relativt små och till KA:s fördel.

Kapitel 5

Kostnader

Kostnader

Hög och bestående arbetslöshet innebär naturligtvis stora kostnader för samhället och stora problem för de drabbade individerna. Det finns därför all anledning att rikta politiken mot effektiva åtgärder för arbetslöshetsbekämpning. I våra analyser ovan har vi fokuserat på hur pass effektiva två av arbetsmarknadspolitikens aktörer, Socialfonden (ESF) och kompletterande aktörer (KA), är när det gäller att öka deltagarnas chanser att få jobb efter avslutat projekt. Åtgärdernas effektivitet kan dock inte enbart skattas utifrån eventuella sysselsättningseffekter. En annan central fråga som behöver ställas är hur mycket det kostar att få individer i arbete, dvs. hur den genomsnittliga kostnaden förhåller sig till den genomsnittliga individuella nyttan av deltagande i verksamheten.

Den här typen av analyser är oss veterligt inte möjliga att genomföra för Arbetsförmedlingens ordinarie verksamhet då deras kostnader inte redovisas på motsvarande projektnivå. För ESF och KA är projektkostnaderna däremot relativt tydligt specificerade vilket gör det möjligt att genomföra en trovärdig kostnadsanalys, samt en analys av hur kostnader och nytta står i proportion till varandra hos dessa aktörer.

Den fråga vi ställer i analysen är vad som skulle ha hänt om de som genomgått ett program inom KA hade haft samma individkaraktäristika och arbetslöshetshistorik som ESF-deltagarna. Detta innebär att man, utifrån skattningar från regressionsanalyser (i Appendix 2) och kostnadsberäkningar för respektive aktör, skapar ett kontrafaktiskt fall där KA och ESF hade samma typ av deltagare i sina program.¹¹

Den tidsperiod som undersöks här omfattar de program hos KA eller ESF som avslutades mellan 2009 och 2011. Det är för den tidsperioden som det finns användbara data om ekonomiska förutsättningar, dvs. samhällets kostnader för ESF respektive KA.¹² Predicerade värden (från Appendix 2) kommer därmed att skilja sig något från dem som bygger på hela materialet, som omfattar perioden 2008–2012, och som redovisades i tabell 6 och 7.

11. Detta kräver att vi vänder på de tidigare regressionerna och låter ESF vara referensgrupp. Orsaken är att vi vill veta vad ESF-deltagare skulle kostat hos en kompletterande aktör snarare än tvärtom.

12. På grund av svårigheter med matchning har ett antal ESF-projekt och KA-aktörer uteslutits. Ett fåtal projekt inom ESF har dessutom inte uppgett några kostnader för deltagare och har därmed uteslutits.

I tabell 8 presenteras resultaten för ESF och de predicerade resultaten (från den kontrafaktiska analysen) för KA givet att de hade anvisats en grupp av arbetssökande med samma individuella egenskaper och arbetslöshetshistorik som deltagarna i ESF.¹³ För ESF är detta faktiska värden, men för KA är det de resultat de antas ha producerat om de haft ESF-deltagarna som klienter.¹⁴ Skattningarna görs separat för JOB och för UGA på 90 och 180 dagar efter avslutat program.

Tabell 8. Kostnadsanalys, jämförelse ESF & KA.

	ESF-mått 1	ESF-mått 2	KA
Antal deltagare UGA	4030	4030	41570
Total kostnad UGA	99 315 320	84 037 590	890 387 830
Kostnad per deltagare UGA	24 644	20 853	21 419
Antal arbeten UGA 90 dagar	1 685	16 85	14 669
Kostnad per arbete UGA 90 dagar	58 941	49 874	60 699
Antal arbeten UGA 180 dagar	17 81	1 781	16 088
Kostnad per arbete UGA 180 dagar	55 764	47 186	55 345
Antal deltagare JOB	2 784	2 784	41 956
Total kostnad JOB	100 920 000	85 271 136	752 522 816
Kostnad per deltagare JOB	36 250	30 629	17 936
Antal arbeten JOB 90 dagar	615	615	7 929
Kostnad per arbete JOB 90 dagar	164 098	138 652	94 907
Antal arbeten JOB 180 dagar	699	699	9 104
Kostnad per arbete JOB 180 dagar	144 378	122 634	82 658

ESF-mått 1 i tabellen innebär samtliga kostnader utan olika former av försörjningsstöd till deltagarna. ESF-mått 2 innehåller enbart kostnader för deltagarna samt icke-ekonomisk medfinansiering (huvudsakligen i form av personal och lokaler).
 Antal arbeten för ESF är det faktiska antalet. För KA beräknas antalet från predicerade data från tabellen i Appendix 2. Antal= (41.8-6.5)/100 multiplicerat med 41 570.

13. Detta är egentligen något mer komplicerat då varje aktör inom KA under åren 2010 och 2011 vann upphandlingen via anbud vilket gör att kostnaden för KA är beräknad på den faktiska ersättningen de mottog, en kostnad som vore något lägre om de haft ESF-deltagarna som klienter givet att dessa var svårare att få i arbete. Detta skulle ha minskat ersättningen till KA. Det är dock omöjligt att veta hur varje enskild aktör skulle ha presterat och detta är således en approximation som överskattar kostnaden för KA något.

14. Detta baseras på skattningar där man har tagit hänsyn till samtliga kontrollvariabler.

Skillnad i kostnader för UGA mellan ESF och KA

Inom UGA är ESF:s kostnad per deltagare enligt det första måttet, som tar hänsyn till den totala kostnaden, högre än den kostnad per deltagare som skulle uppkomma om ESF-deltagarna istället anvisats till KA. Kostnaden för ESF inkluderar då kostnader som inte är relaterade till deltagarnas framtida sysselsättningsutsikter. När det andra ESF-måttet på kostnader tillämpas – där man bara använt kostnader kopplade till deltagarna samt värdet av medfinansiering i annat än pengar – blir kostnaden per deltagare istället marginellt lägre inom ESF än den skulle ha blivit om ESF-deltagarna anvisats till KA. En skattning av den genomsnittliga kostnaden inom UGA för att få en deltagare i arbete 90 dagar efter projektets slut visar dock att ESF även med det första måttet har en lägre kostnad än KA. Detta beror på att även om ESF är något dyrare per deltagare så uppvägs denna kostnad av att ESF får ut fler av sina deltagare i någon form av arbete. Går man fram till 180 dagar efter avslut har skillnaden i antal skapade jobb minskat något och KA har en mycket marginell fördel vad gäller kostnaden per arbete jämfört med ESF. Jämför man kostnaderna enligt det andra måttet så är ESF mer kostnadseffektivt inom UGA både på 90 och 180 dagars sikt. 180 dagar efter avslut kvarstår skillnaden mellan ESF och KA.

Skillnad i kostnader för JOB mellan ESF och KA

Inom JOB är dock bilden en annan. Här är deltagandet i ESF betydligt dyrare än hos KA, med det första måttet mer än dubbelt så dyrt per deltagare. ESF är visserligen marginellt bättre än KA på att skapa arbete åt deltagarna (vilket framgår av tabellen i Appendix 2), men denna fördel är mindre än inom UGA vilket gör att skillnaden i kostnad per deltagare mellan ESF och KA för att få deltagare i arbete är stor. Den genomsnittliga kostnaden inom ESF är 164 098 per arbete enligt det första måttet och cirka 138 652 kronor enligt det andra måttet (räknat 90 dagar efter projektets slut) medan motsvarande siffra för KA är 94 478. På 180 dagars sikt är den absoluta skillnaden mellan ESF och KA i stort sett oförändrad. För JOB visar vår analys alltså att ESF är ett mycket dyrare alternativ än KA när det gäller kostnaden per skapat arbete.

Kostnad per extra arbete skapat av ESF i förhållande till KA

Det finns ytterligare ett sätt att mäta kostnadseffektivitet. Enligt detta tillvägagångssätt tänker man sig att man i det kontrafaktiska fallet placerar varje ESF-deltagare i KA. I de fall där ESF skapar fler arbeten (alla fall utom inom JOB på lång

Tabell 9. Kostnadsanalys, jämförelse ESF & KA för UGA. ESF, mått 1.

	Antal deltagare	Total kostnad	Antal arbeten	Kostnad per extra arbete (skillnad kostnad/skillnad arbeten)
UGA med ESF	4 030	99 315 585	1 685	-
UGA med KA – kontrafaktiskt fall	4 030	86 374 677	1 423	-
Absolut skillnad ESF – KA		12 940 908	262	49 393
180 dagar				
UGA med ESF	4 030	99 315 585	1 781	
UGA med KA – kontrafaktiskt fall	4 030	86 338 200	1 560	
Absolut skillnad ESF – KA		12 977 385	221	58 721

Här skattas antal arbeten KA skulle skapas genom att multiplicera antalet deltagare inom ESF med det predicerade utfallet från Appendix 2. På 90 dagars sikt innebär detta (41.8-6.5)/100 multiplicerat med 4 030. På 180 dagars sikt innebär detta (44.2-5.5)/100 multiplicerat med 4 030.

sikt) samtidigt som ESF har högre kostnader för deltagande (alla fall utom inom UGA med det andra måttet) kommer samhällets nytta att utgöras av ett extra antal personer som inte hade kommit i arbete om man istället för ESF hade valt KA. Kostnaden för dessa extra arbeten utgörs av skillnaden mellan totalkostnaderna för ESF respektive KA. Här tar man alltså endast hänsyn till absoluta skillnader i antalet skapade arbeten respektive absoluta skillnader i kostnader mellan de två leverantörerna och bortser från deras relativa kostnadseffektivitet.

Resultat som visar extrakostnaden för varje ytterligare arbete som ESF-projekten skapade visas i tabell 9 respektive tabell 10. Tabell 9 visar analysen för UGA 90 dagar efter avslut med mått 1, tabell 10 och 11 visar JOB 90 och 180 dagar efter avslut med mått 1 och mått 2.

I tabell 9 ser vi att den totala kostnaden för ESF-deltagarna skulle ha varit nästan tretton miljoner lägre om de anvisats till KA istället. En sådan anvisning skulle dock ha resulterat i drygt 200 färre personer i sysselsättning. Kostnaden för var och ett av dessa drygt 200 extra arbeten blir därför ungefär femtiotusen kronor. Då

Tabell 10. Kostnadsanalys, jämförelse ESF & KA för JOB. ESF, mått 1.

	Antal deltagare	Total kostnad	Antal arbeten	Kostnad per extra arbete (skillnad kostnad/skillnad arbeten)
JOB med ESF	2 784	100 920 270	615	-
JOB med KA – kontrafaktiskt fall	2 784	49 921 082	526	-
Absolut skillnad ESF – KA		50 999 188	89	573 024
180-dagar				
JOB med ESF	2 784	100 920 270	699	
JOB med KA – kontrafaktiskt fall	2 784	49 925 432	604	
Absolut skillnad ESF – KA		50 944 838	95	536 787

Tabell 11. Kostnadsanalys, jämförelse ESF & KA för JOB. ESF, mått 2.

	Antal deltagare	Total kostnad	Antal arbeten	Kostnad per extra arbete (skillnad kostnad/skillnad arbeten)
JOB med ESF	2 784	85 271 136	615	-
JOB med KA – kontrafaktiskt fall	2 784	49 921 082	526	-
Absolut skillnad ESF – KA		35 350 054	89	397 192
180-dagar				
JOB med ESF	2 784	85 271 136	699	
JOB med KA – kontrafaktiskt fall	2 784	49 925 432	604	
Absolut skillnad ESF – KA		35 345 604	95	372 059

Här skattas antal arbeten KA skulle skapas genom att multiplicera antalet deltagare inom ESF med det predicerade utfallet från appendix 2. På 90 dagars sikt innebär detta (22.1-3.2)/100 multiplicerat med 2 784. På 180 dagars sikt innebär detta (25.1-3.4)/100 multiplicerat med 2 784.

vi använder mått 1 ska man dock minnas att detta mått inkluderar samtliga kostnader för ESF, med undantag av deltagarnas försörjningsstöd, vilket inkluderar andra mål än deltagarnas övergång i arbete

I tabell 10 och 11 tittar vi istället på JOB 90 och 180 dagar efter avslut, och där är skillnaden betydligt större. De totala kostnaderna skulle bli över femtio miljoner lägre för de 2 784 deltagarna i KA:s regi både 90 och 180 dagar efter avslut med mått 1, samtidigt som under hundra färre arbeten skulle skapas. Detta innebär att varje extra arbete hos ESF inom JOB kostar över en halv miljon kronor. Använder vi istället mått 2, där ESF och KA har samma uppdrag och likvärdiga omkostnader, ligger kostnaden på ungefär fyrahundratusen för varje extra jobb som skapats. Det är svårt att se detta som en rimlig kostnad för en verksamhet som endast lyckats marginellt bättre än KA. Använder man istället mått 2, där kostnaderna för ESF grovt motsvarar de KA har, förblir skillnaderna fortfarande stora även om de sjunker med drygt hundra tusen kronor per extra arbete.

En alternativ specifikation vore att använda övergången till osubventionerat arbete istället för den breda definitionen. Här skulle skillnaden mellan antalet skapade arbeten till ESF:s fördel minska i UGA och bli till en liten fördel för KA inom JOB. En tabell som motsvarar tabell 8 återfinns i appendix 2. Här blir den totala extra-kostnaden för ytterligare arbeten inom UGA snarlika de i tabell 9 samtidigt som en sådan beräkning inte kan göras för JOB då KA har både lägre kostnader och är bättre på att skapa arbeten än ESF.

Kapitel 6

Slutsatser

Slutsatser

Det finns två huvudsakliga syften med denna rapport. Det första är att skatta sannolikheten för övergång till arbete bland deltagare i projekt finansierade av ESF och projekt anordnade av privata aktörer (KA). Det andra är att analysera åtgärdernas effektivitet i termer av genomsnittlig samhällelig kostnad hos respektive aktör för att få en deltagare i arbete. I våra empiriska analyser har vi även jämfört sannolikheten att få arbete efter en avslutad åtgärd hos ESF eller KA med AF:s reguljära verksamhet. Våra jämförelser avser de två stora garantiprogrammen JOB och UGA.

Ett tydligt resultat av vår jämförelse av övergångar till arbete inom såväl UGA som JOB är att den ordinarie verksamheten hos AF är mer framgångsrik än både ESF:s och KA:s verksamheter. KA tycks uppnå något bättre resultat än ESF men skillnaden mellan dessa aktörer är inte särskilt stor. Det är helt enkelt AF som tycks prestera bäst, och skillnaderna kan inte förklaras av observerbara individegenskaper och arbetslöshetshistorik, vilka inkluderats i våra analyser.

Inom UGA är ESF-verksamheten mer framgångsrik än KA, trots att ESF-deltagarna inom UGA är tydligt negativt selekterade på ett antal faktorer som är centrala för framtida arbetsmarknadskarriärer. I fördjupade analyser av deltagare inom UGA där vi inkluderar variabler som mäter hur många projekt inom den ordinarie verksamheten som individen redan deltagit i samt projekttidens längd är bilden än mer tydlig. Resultaten tyder på att ESF-verksamheten är klart mera framgångsrik än den hos KA. ESF-deltagare har klart högre chanser att ha ett jobb oavsett vid vilken tidpunkt efter projektets slut som arbetsmarknadsstatus mäts. Våra resultat tyder också på att ESF-projekt som arbetar med unga människor får klart ”svårare” fall än vad som gäller för KA, men trots detta lyckas bättre än KA.

I en fördjupad jämförelse mellan ESF:s och KA:s deltagare i JOB är bilden däremot mindre entydig. Överlag är skillnaderna efter alla statistiska kontroller relativt små och det är svårt att uttala sig på ett entydigt sätt om huruvida verksamheten hos någon av de studerade aktörerna har en klar fördel framför den andra.

När åtgärdernas effektivitet skattas utifrån sysselsättningseffekternas relation till projektkostnaderna är skillnaderna mellan JOB och UGA också tydliga. Inom UGA framstår ESF som något mera kostnadseffektivt jämfört med KA, men skillnaden är relativt liten. Resultatet är delvis beroende av vilket av våra mått på ESF-verk-

samhetens kostnader som används. Den sammanlagda bedömningen av den delen av ESF:s verksamhet som riktar sig mot ungdomar är att den individuella nyttan av deltagande i verksamheten är relativt hög och att verksamheten genomförs till en rimlig kostnad.

Den bild som framträder när deltagarna inom JOB jämförs är annorlunda. Skillnaden mellan ESF och KA när det gäller den individuella nyttan av deltagande i åtgärderna är relativt liten. Verksamheten hos ESF är dock betydligt dyrare. Den bedömning av kostnadseffektiviteten som görs i det här fallet är tydligt negativ för ESF. Höga kostnader tycks inom JOB inte generera speciellt goda utfall.

När det gäller de privata aktörerna inom den aktiva arbetsmarknadspolitiken tycks de optimistiska förväntningarna inte vara alldeles enkla att belägga. Att privatiseringar och en introduktion av marknadsmekanismer ska höja effektiviteten i verksamheten, bidra med snabbare övergångar till arbete för deltagarna samt leverera bättre kvalitet än den statliga verksamheten återstår att bevisa. Vi finner inga belägg för att KA presterar bättre än Arbetsförmedlingen, snarare tvärtom. En angelägen uppgift som dock inte varit möjlig för oss att lösa är att uppskatta kostnadseffektiviteten hos landets arbetsförmedlingar.

Referenser

Arbetsförmedlingen (2009). *Kompletterande aktörer: Åtterrapporering till Regeringen/Arbetsmarknadsdepartementet*.

Arbetsförmedlingen (2010:2). *Jobb- och utvecklingsgarantin – en uppföljning ur deltagarnas perspektiv*. URA 2010:2. Stockholm: Arbetsförmedlingen.

Bennmarker, H., Grönqvist, E. och Öckert, B. (2009). *Betalt efter resultat – utvärdering av försöksverksamhet med privata arbetsförmedlingar*. Rapport 2009:23. IFAU.

Bygren, M., Lindblom, C. och Szulkin, R. (2014). *Framgång eller återgång till det normala? En jämförande analys av deltagare i socialfondsfinansierade projekt med en matchad grupp i befolkningen*. Forskningsrapport 2014/3. Institutet för Framtidsstudier.

ESF (2007). *Nationellt strukturfondsprogram för regional konkurrenskraft och sysselsättning*.

ESF (2011). *Programkriterierna i Socialfondsprogrammet. Svenska ESF-rådet med stöd av processtödet för strategisk påverkan och lärande, SPeL Februari 2011*. Stockholm: Rådet för Europeiska Socialfonden i Sverige.

Harkman, A., Mikkonen, M. och Okeke, S. (2010). *En utvärdering av kompletterande aktörer inom jobb- och utvecklingsgarantin*. Working Paper 2010:2. Arbetsförmedlingen.

Liljeberg, L., Martinson, S. och Thelander, J. (2013). *Jobb- och utvecklingsgarantin – Vilka deltar, vad gör de och vart leder det?*. Rapport 2013:12. IFAU.

Lundin, M. (2011). *Marknaden för arbetsmarknadspolitik: om privata komplement till Arbetsförmedlingen*. Rapport 2011:13. Uppsala: Institutet för Arbetsmarknadspolitik Utvärdering (IFAU)

Martinson, S & Sibbmark, K. (2010). *Vad gör de i jobbgarantin för ungdomar?* Rapport 2010:22. Uppsala: Institutet för Arbetsmarknadspolitik Utvärdering (IFAU).

Riksrevisionen (2009). *Jobb- och utvecklingsgarantin – en garanti för jobb? Rapport till regeringen, Arbetsmarknadsdepartementet*. Dnr: RiR 2009:22. Stockholm: Riksrevisionen.

Sibbmark, K & Martinson, S. (2010). *Vad gör de i jobb- och utvecklingsgarantin?* Rapport 2010:15. Uppsala: Institutet för Arbetsmarknadspolitisk Utvärdering (IFAU).

Szulkin, R., Nekby, L., Bygren, M., Lindblom, C., Russell-Jonsson, K. Bengtsson, R., och Normark, E (2013). *På Jakt efter framgångsrik arbetslivsintegrering*. Forskningsrapport 2013/1. Institutet för Framtidsstudier.

Appendix

Appendix 1.

Variabeldefinitioner

Arbete

0/1-variabel lika med ett för sökande som har arbete med stöd, arbete utan stöd eller nystartsjobb, noll annars.

Arbete utan stöd

0/1-variabel lika med ett för sökande som har tillsvidareanställning eller egen näringsverksamhet utan stöd, tidsbegränsad anställning, fortsatt anställning hos samma arbetsgivare, deltidsarbetslösa, tillfälligt anställning, tillfälligt arbete eller ombytessökande, och noll annars.

Kvinna

0/1 variabel lika med ett om sökande är en kvinna, noll annars.

Utrikesfödd

0/1 variabel lika med ett om sökande är född utomlands, noll annars.

Nyanländ

0/1 variabel lika med ett för utrikesfödda vars vistelsetid i Sverige (i normalfallet) inte överstigit tre år efter erhållen uppehållstillstånd, noll annars. Infödda kodas per automatik som noll.

Ålder

Indikatorvariabel med 6 nivåer (16–20, 21–25, 26–30, 31–35, 36–40, 41–50, 51–67). Endast tre nivåer i estimeringar på UGA (16–20, 21–22, 23+).

Utbildningsnivå

Högst registrerad utbildningsnivå vid programavslut; indikatorvariabel med 7 nivåer (förgymnasial < 9 år, förgymnasial > 9 år, gymnasium, eftergymnasial utbildning < 2 år, eftergymnasial utbildning > 2 år, forskarutbildning och utbildning saknas).

Utbildningsinriktning

Utbildningsinriktning vid programavslut; indikatorvariabel med nio nivåer (allmän, pedagogik och lärarutbildning, humaniora och konst, samhällsvetenskap, juridik, handel och administration, naturvetenskap, matematik och data, lant och

skogsbruk (samt djursjukvård), hälso-och sjukvård (samt social omsorg), tjänster, saknas).

Funktionshinder

0/1 variabel om sökande har en konstaterad funktionsnedsättning¹, noll annars. Funktionshinder inkluderar hjärt-, kärl- och/eller lungsjukdom, hörselskada, dövhet, synskada, synsvaghet, rörelsehinder, somatiskt relaterade funktionshinder, psykiskt funktionshinder, generella inlärningssvårigheter, socialmedicinskt funktionshinder, astma/allergi/överkänslighet, dyslexi/specifika inlärningssvårigheter och förvärvad hjärnskada.

Registrering vid AF < 2005

0/1 variabel om sökande har sin första registrering vid AF innan 2005, noll annars. Inskrivningstid 2005–2007 Inskrivningstid mellan 2005–2007; indikatorvariabel med tre nivåer (noll månader, 1–12 månader, mer än 12 månader).

Långtidsarbetslös

0/1 variabel om sökande har uppnått tiden för att betraktas som långtidsarbetslös, noll annars. Definitionen för långtidsarbetslöshet är följande; arbetslösa som varit anmälda på Arbetsförmedlingen i minst 6 månader (182 dagar) om de är 25 år eller äldre, och under den tiden inte haft ett arbete eller deltagit i ett arbetsmarknadspolitiskt program. Personer under 25 år räknas som långtidsarbetslösa efter 100 dagar.

A-kassetillhörighet

0/1 variabel om sökande har A-kassetillhörighet, noll annars.

Antal avregistreringar 2005–2007

Antal avregistreringar från AF mellan 2005-2007 (baserad på datum för avregistrering), indikatorvariabel med tre nivåer (noll, ett, mer än ett).

Kommun

Indikatorvariabel för kommunen där sökande är mantalsskriven.

Antal program som genomförts i Arbetsförmedlingens regi före inträdet hos ESF eller KA.

Tid i program hos ESF eller KA: antal månader.

Appendix 2.

Skillnader i utfall mellan KA och ESF (linjära sannolikhetsmodeller) inom UGA och JOB. Koefficientskattningarna för KA anger avvikelsen från referensgruppens (ESF) medelvärde.

	UGA	JOB
	Arbete den breda definitionen	Arbete den breda definitionen
90 dagar efter avslut		
ESF, ref	41,8	22,1
KA med kontroll	-6,5***	-3,2**
180 dagar efter avslut		
ESF, ref	44,2	25,1
KA med kontroll	-5,5***	-3,4**
	UGA	JOB
	Osubventionerat arbete	Osubventionerat arbete
90 dagar efter avslut		
ESF, ref	36,0	10,1
KA med kontroll	-4,6*	1,7*
180 dagar efter avslut		
ESF, ref	38,3	11,6
KA med kontroll	-3,8*	1,2

* Signifikant på 5 % nivå; ** Signifikant på 1 % nivå; *** Signifikant på 0,1% nivå

Arbetsförmedlingens uppdrag är att hjälpa arbetslösa individer att så snabbt som möjligt få en sysselsättning. Inom ramen för detta uppdrag anvisar Arbetsförmedlingen en del arbetslösa till verksamheter anordnade av Europeiska socialfonden (ESF) och privata så kallade kompletterande aktörer (KA).

Denna rapport innehåller två huvudsakliga bidrag. Det första bidraget består i en jämförelse av arbetsmarknadsutfallet för individer som deltagit i ett projekt finansierat av ESF med projekt som anordnats av KA.

Det andra bidraget utgörs av s.k. nyttokostnadskalkyler där kostnader per deltagare och kostnader per skapat arbete jämförs mellan ESF och KA. I våra analyser kan vi beräkna relationerna mellan kostnader och utfall för grupper av individer som via Arbetsförmedlingen har slussats till insatser hos ESF respektive KA, eftersom det för dessa utförare finns lämplig ekonomisk redovisning. Det är mycket ovanligt att politiska insatser kan relateras till kostnader för desamma. När det gäller insatser relaterade till Arbetsförmedlingen är de inte bara ovanliga utan normalt mycket svåra att göra, eftersom kostnaderna för Arbetsförmedlingens ordinarie verksamhet inte är specificerade på ett sätt som möjliggör den typen av beräkningar.

Temagruppen Integration i Arbetslivet är en av fem temagrupper som Svenska ESF-rådet finansierar för att identifiera och sprida effektiva metoder för arbetslivsintegrering. I gruppen ingår idag Ryszard Szulkin, professor i sociologi, Magnus Bygren, docent i sociologi, Jonas Karlsson, forskarstuderande och Clara Lindblom, forskningsassistent.